

Nr 223.

Av herr **De Geer** i Lesjöfors, om ändrad disposition av det av *Kungl. Maj:t* i statsverkspropositionen begärda anslaget för progagerande och konsulterande verksamhet för vedeldningens främjande m. m.

Detta anslag tillkom på sin tid för att stimulera användningen av ved för diverse bränsleändamål. Härvid åsyftades närmast att hjälpa de smärre skogsägarna, vilka under krisens inverkan ledo av avsättningssvårigheter för sina skogsprodukter. Det var sålunda fråga om en kristidsåtgärd, vars bibehållande i varje fall i oförändrad form saknar motivering. Åtgärdens klokhet från början måste för övrigt ifrågasättas. Under inverkan av kristidens skärpta avsättningssvårigheter har med stadsunderstöd vidtagits mått och steg avsedda att skapa en *bestående* efterfråga å ved, där förut stenkolk eller koks använts som bränsle. Det är visserligen sant, att alltjämt ett betydande överskott av sekunda ved förefinnes i vårt land och särskilt i Norrland, men garantier måste skapas för, att den statssubventionerade verksamheten på dessa områden icke inverkar skadligt på vår industris försörjning av gagnvirke. Ett av vårt lands största framtidsproblem är att skaffa råvaror till våra träförädlade industrier och vår järnhantering. Som en hotande skugga vid horisonten kan redan råvaruproblemet för dessa industrier betraktas. Den uthålliga avkastningen av gagnvirke tyckes icke motsvara behovet särskilt för vår starkt utbyggda cellulosaindustri. Att öka skogens avkastning genom rationellare skogsvård eller förädling av de olika träarterna äro mycket långsamt verkande medel. Däremot torde en betydande och relativt snabbt tillgänglig reserv ligga i den stora förbrukningen av ved för hushållsändamål. Det råder icke det ringaste tvivel om, att icke för dagen mycken prima gran- och furuved användes som bränsle, vilken utan vidare kunde duga som råvara för vår cellulosaindustri. En enkel kalkyl visar, att det för landet är vida fördelaktigare att i dessa fall elda med importerade bränslen och förädla veden till pappersmassa.

En upplysande verksamhet på detta område får därför icke ensidigt verka för en ökning av vedförbrukningen till eldningsändamål. Uppmärksamhet bör även ägnas åt industriens behov. I stort sett torde nog prisutvecklingen på naturliga vägar reglera en omläggning i önskad riktning, men statsåtgärder av angivet slag kunna retardera i stället för att befordra en sådan utveckling. Ej blott cellulosaindustrien utan kanske framför allt järnindustriens behov av kolved bör vid denna verksamhet uppmärksammas. Till kolved duger ju praktiskt taget all ved. Med det blygsamma anslag det här gäller, kan givetvis icke något stöd lämnas åt träkolningen, annat än möjligen i rent upplysande syfte. Dock bör inte någon propagerande verk-

samhet för vedeldning bedrivs inom sådana områden, där kolning är möjlig. Uppmärksamhet bör även ägnas åt den nya industri på trävaruhandelns område som tillverkar skivor, plattor och andra beläggningsmedel såsom masonit och wallboard. Dessa industrier, vilka äro under kraftig expansion, använda i stor utsträckning skogsavfall som råvara. Att den statssubventionerade eldningen med ved i en del fall lett till missbruk bör också uppmärksammas. Det har sålunda konstaterats, att enskilda skogsägare elda med koks eller stenkol i sina hushåll, men samtidigt leverera ved från sina skogar till allmänna inrättningar, vilka åtnjuta subvention med allmänna medel för installering av vedeldningspannor. Dessa inrättningar äro nu hänvisade att köpa ved även om densamma ställer sig oproportionerligt dyr i jämförelse med andra bränslen.

Med här angivna motivering får jag därför hemställa,

att begärt anslag av 32,000 kronor under sjätte huvudtiteln icke ensidigt lämnas för propagerande och konsulterande verksamhet för vedeldningens främjande utan i stället för utredning och konsulterande verksamhet för en ökad avsättning av gallringsveden från enskilda skogar.

Stockholm den 20 januari 1937.

Gerard De Geer

i Lesjöfors.